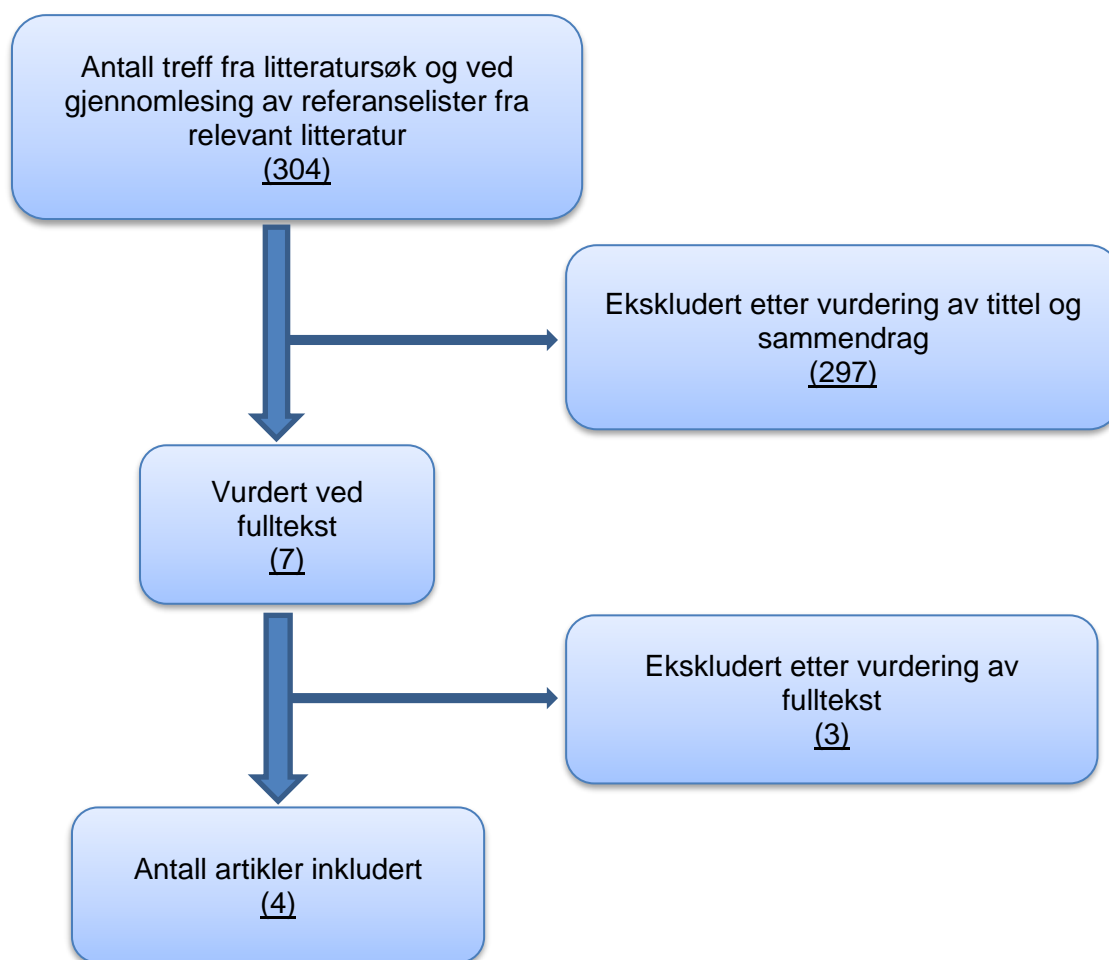

Dokumentasjonsark: Nasjonal faglig retningslinje for opioidavhengighet

Problemstilling:

P	Personer med opioidavhengighet	
I	Substitusjonsbehandling	Dato for søk:
C	Annen behandling	Søk oppdatert dato:
O	Overdose, overdosedødsfall, rusrelaterte dødsfall, Dødsfall av andre årsaker	

Figur 1. Flytskjema over identifiserte treff og utvelgelse av relevante referanser. (modifisert/hentet fra Kunnskapssenteret for helsetjenesten i Folkehelseinstituttet)

Tabell 1a. Inkluderte systematiske oversikter (oversiktsartikler)

Forfatter, år, tittel	Metodisk kvalitet*	Egne kommentarer
Krawczyk et al. (2020) <i>Opioid agonist treatment and fatal overdose risk in a state-wide US population receiving opioid use disorder services</i>	God	
Pierce et al. (2016) <i>Impact of treatment for opioid dependence on fatal drug-related poisoning: a national cohort study in England</i>	God	
Pitkänen et al. (2020) <i>Mortality of treatment-seeking men and women with alcohol, opioid or other substance use disorders - A register-based follow-up study</i>	God	
Wakeman et al. (2020) <i>Comparative Effectiveness of Different Treatment Pathways for Opioid Use Disorder</i>	God	

* Vurdert med FHI/Kunnskapscenterets sjekklister

Tabell 1b. Referanser publisert etter dato for siste søk i de systematiske oversiktsartiklene registrert i Tabell 1a.

Forfatter, år, tittel	Metodisk kvalitet	Egne kommentarer

* Vurdert med FHI/Kunnskapscenterets sjekklister

Tabell 2. Ekskluderte referanser. Sammendraget/tittel funnet relevant, ekskludert etter gjennomlesing av artikkel.

Forfatter, år	Kommentar/begrunnelse for eksklusjon
Knopf, A. (2020) <i>Methadone and buprenorphine superior to all other treatments</i>	kun en oppsummering av Wakeman
Hohmann, LA (2017) <i>Comparative effectiveness of opioid abuse treatments: A systematic review.</i>	konferanseabstract. Sammenlikner kun ulike typer substitusjonsbehandling
Watkins et al. (2017) <i>Association between process measures and mortality in individuals with opioid use disorders</i>	Fra veteransykehus i USA, overførbarhet usikker. Kun 19% av studiepopulasjonen er i legemiddelassistert behandling, manglende data om disse gir usikkerhet i

Forfatter, år	Kommentar/begrunnelse for eksklusjon
	resultatene. Hvor mange events i denne gruppen?

Fullstendig referanseliste (inkluderte og ekskluderte referanser)

Krawczyk et al., 2020 er en retrospektiv kohortstudie som evaluerte forskjeller i overdosedødsfall mellom behandling med og uten legemidler (buprenorfin og metadon) hos en populasjon i USA under behandling for opioidavhengighet i perioden 1/2015-12/2016 (n=48274).

Pierce et al., 2016 er en registerbasert kohortstudie som inkluderte alle opioidavhengige under behandling i England (n=151983) i perioden 4/2005 til 3/2009. Overdoser under legemiddelassistert behandling ble sammenliknet med tid utenfor behandling eller med psykologisk behandling alene.

Pitkänen et al., 2020 er en registerbasert studie der hensikten var å sammenlikne risiko for død mellom pasienter som hadde oppsøkt behandling for rusavhengighet i perioden 1990-2009, deriblant opioidavhengige i substitusjonsbehandling (n=718) og opioidavhengige under annen behandling (n=1495). Risiko for død ble kalkulert for 5 og 15 år etter behandlingsstart.

Wakeman et al., 2020 er en retrospektiv registerstudie fra USA med hensikt å evaluere sammenhengen mellom 6 ulike behandlingsløp for opioidavhengighet og overdose 3 og 6 måneder etter behandlingsstart; ingen behandling, inneliggende avrusning, intensiv adferdsterapi, buprenorfin eller metadon, naltraxon eller ikke-intensiv adferdsterapi ble sammenliknet. Opioidavhengige under legemiddelassistert behandling i perioden 1/2015 til 9/2017 ble inkludert.

Resultater per utfall:

Overdose

Wakeman et al., 2020 fant at pasienter i behandling med buprenorfin eller metadon hadde redusert risiko for overdose etter 3 (adjustedHR 0,24 KI: 0,14-0,41) og 12 måneder (adjustedHR 0,41 KI: 0,31-0,55) sammenliknet med de som ikke fikk behandling. Øvrige behandlingsmetoder viste ingen sammenheng med overdose med etter 3 eller 12 måneder.

Overdosedødsfall

Krawczyk et al., 2020 fant signifikant færre overdosedødsfall under behandling med metadon eller buprenorfin sammenliknet med ingen legemidler (adjustedHR 0,18 KI: 0,08-0,40), men etter avsluttet behandling var det ingen forskjell (adjustedHR 5,45 KI: 2,80-9,53). **Pierce et al., 2016** fant også en økt risiko for fatal overdose når pasienten ikke var inkludert i noen behandling (adjustedHR 1,73 KI: 1,55-1,92). Risikoen ved kun psykologisk intervensjon var doblet sammenliknet med legemiddelassistert behandling (adjustedHR 2,07 KI: 1,75-2,46).

Dødsfall av alle årsaker

Pitkänen et al., 2020 fant en høyere risiko for død hos opioidavhengige under annen behandling sammenliknet med opioidavhengige under substitusjonsbehandling etter 5 år (HR 1,79 KI: 1,21-2,65) og etter 15 år (HR 1,41 KI: 1,12-1,79).

- Hohmann LA, Q. J., Garza KB. (2017). Comparative effectiveness of opioid abuse treatments: A systematic review. *Value Health*, 20 (5):A292-A3.
- Knopf, A. (2020). Methadone and buprenorphine superior to all other treatments. *Alcoholism & Drug Abuse Weekly* 32(7), 4-5.
- Krawczyk, N., Mojtabai, R., Stuart, E. A., Fingerhood, M., Agus, D., Lyons, B. C., Weiner, J. P., & Saloner, B. (2020). Opioid agonist treatment and fatal overdose risk in a state-wide US population receiving opioid use disorder services. *Addiction*, 115(9), 1683-1694. <https://doi.org/10.1111/add.14991>
- Pierce, M., Bird, S. M., Hickman, M., Marsden, J., Dunn, G., Jones, A., & Millar, T. (2016). Impact of treatment for opioid dependence on fatal drug-related poisoning: a national cohort study in England. *Addiction*, 111(2), 298-308. <https://doi.org/10.1111/add.13193>
- Pitkänen, T., Kaskela, T., & Levola, J. (2020). Mortality of treatment-seeking men and women with alcohol, opioid or other substance use disorders - A register-based follow-up study. *Addict Behav*, 105, 106330. <https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2020.106330>
- Wakeman, S. E., Larochelle, M. R., Ameli, O., Chaisson, C. E., McPheeters, J. T., Crown, W. H., Azocar, F., & Sanghavi, D. M. (2020). Comparative Effectiveness of Different Treatment Pathways for Opioid Use Disorder. *JAMA Netw Open*, 3(2), e1920622. <https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2019.20622>
- Watkins, K. E., Paddock, S. M., Hudson, T. J., Ounpraseuth, S., Schrader, A. M., Hepner, K. A., & Stein, B. D. (2017). Association between process measures and mortality in individuals with opioid use disorders. *Drug Alcohol Depend*, 177, 307-314. <https://doi.org/10.1016/j.drugalcdep.2017.03.033>